

STRATEGISCHE ADVIESRAAD

INTERNATIONAAL
VLAANDEREN

Flemish Foreign Affairs Council

**ADVIES OVER DE ONTWERPEN VAN
INSTEMMINGSDECREET MET DE WIJZIGINGEN VAN DE
DUBBELBELASTINGVERDRAGEN TUSSEN BELGIË EN
RESPECTIEVELIJK DUITSLAND, FRANKRIJK,
LUXEMBURG, NEDERLAND EN HET VERENIGD
KONINKRIJK**

Advies 2012/2

9 februari 2012

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Achtergrond.....	3
3.	Inhoud van de overeenkomsten	5
3.1.	Algemeen.....	5
3.2.	Het protocol bij het DBV met Duitsland.....	5
3.3.	Het avenant bij het DBV met Frankrijk.....	5
3.4.	Avenant en de bijgevoegde briefwisseling bij het DBV met Luxemburg	6
3.5.	Dubbelbelastingverdrag en Protocol met Nederland	6
3.6.	Protocol bij het DBV met het Verenigd Koninkrijk van Groot Brittannië en Noord-Ierland ...	7
4.	Aandachtspunten voor Vlaanderen	7
5.	Conclusie	9

1. INLEIDING

Tijdens haar vergadering van 9 december 2011 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan de ontwerpen van decreet tot instemming met de wijzigingen van de verdragen tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, tussen België en respectievelijk Duitsland (2010), Frankrijk (2009), Luxemburg (2009), Nederland (2009) en het Verenigd Koninkrijk (2009). Zij vroeg de minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: “de Raad”) in te winnen. Na bespreking op zijn vergadering van 2 februari 2012 keurde de Raad dit advies goed. De nota aan de Vlaamse Regering vermeldt dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) ook om advies wordt gevraagd. Vanuit zijn coördinerende opdracht inzake internationale verdragen nam de Raad contact op met de SERV, maar die deelde mee dat zijn dagelijks bestuur beslist heeft om hierover geen advies uit te brengen.

De Raad kreeg nagenoeg op hetzelfde tijdstip vier adviesaanvragen met betrekking tot internationale overeenkomsten die handelen over samenwerking inzake fiscaliteit. In zijn advies 2012/1 gaat hij in op het Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand. De Raad verwijst naar voornoemd advies voor een achtergrondschets van de internationale samenwerking inzake belastingaangelegenheden. In onderhavig advies gaat hij dieper in op de problematiek van overeenkomsten tot vermijden van dubbelbelasting. Dit advies zal het referentiekader vormen voor toekomstige adviezen over gelijkaardige overeenkomsten.

2. ACHTERGROND

De toenemende mobiliteit van kapitaal bracht naast economische groei tevens concurrentie tussen belastingstelsels van verschillende landen teweeg. Door internationale fiscale samenwerking probeert men de strijd aan te gaan met belastingparadijzen en schadelijke belastingpraktijken. Deze internationale fiscale samenwerking steunt grotendeels op dubbelbelastingverdragen (hierna: “DBV’s”). Deze zijn in grote mate gebaseerd op het modelverdrag dat door het OESO-Comité van Fiscale Zaken in 1963 en 1977 werd opgesteld en later nog verschillende keren werd gewijzigd.¹ Dit model wil staten aansporen om verdragen af te sluiten naar zijn voorbeeld om internationale dubbele belasting, zowel op het inkomen als op het vermogen, te vermijden. België sloot op basis hiervan ongeveer 90 bilaterale akkoorden.² Naast de regeling van de heffingsbevoegdheid van de verdragspartners bevatten deze DBV’s procedurele bepalingen die de internationale fiscale samenwerking organiseren. Belangrijk hierbij is de mogelijkheid om fiscale inlichtingen met elkaar uit te wisselen (artikel 26 OESO-modelverdrag).

Tijdens de jaren 1990 verhoogde de OESO haar inspanningen om belastingparadijzen te bestrijden. Dit leidde in 2000 tot de oprichting van het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van fiscale informatie (*‘Global Forum on transparency and exchange of information for tax purposes’*, hierna: “het Mondiaal Forum”). Dit is het multilateraal kader waarin het werk in het domein van transparantie en de uitwisseling van informatie plaats vindt door zowel OESO- als niet-OESO-landen.³

¹ OECD, *OECD Model Tax Convention on Income and on Capital - an overview of available products*. [http://www.oecd.org/document/37/0,3746,en_2649_33747_1913957_1_1_1_1,00.html]

² Voor een actuele stand van zaken, zie <http://fiscus.fgov.be/interfzfznl/nl/international/conventions/index.htm>.

³ Zie voor meer info: www.oecd.org/tax/transparency. Deze website brengt alles in kaart: <http://eoi-tax.org/jurisdictions/BE#map>.

In juli 2005 werd een paragraaf 5 toegevoegd aan artikel 26 van het OESO-modelverdrag. Deze paragraaf verbiedt het weigeren van het verstrekken van inlichtingen enkel en alleen op basis van het bankgeheim.

Onder druk van de G20 werd het Mondiaal Forum in september 2009 hervormd om strenger toezicht te houden op de landen die de OESO-normen willen naleven. Op basis van een systeem van 'peer review' worden de leden van het Mondiaal Forum ingedeeld in functie van de mate waarin ze zich naar de regel van artikel 26, paragraaf 5 schikken. Een witte lijst bevat de landen die de regel toepassen en dit in minstens 12 verdragen tot uiting brengen. Een zwarte lijst bevat de landen die zich niet naar de regel schikken en een grijze lijst bevat de landen die zich ernaar willen schikken, maar nog geen twaalf conforme verdragen hebben gesloten. Bij deze momentopname kwam België op de grijze lijst terecht⁴, maar door extra inspanningen verhuisde het in hetzelfde jaar nog naar de witte lijst. Op 15 december 2011 stond België nog steeds op de witte lijst.⁵

Tijdens het tweede semester van 2012 zal België de tweede fase van de peer review ondergaan. Het is van belang dat dan zo veel mogelijk van de overeenkomsten voldoen aan de OESO-normen. De federale overheid ging er aanvankelijk van uit dat zij deze dossiers volledig op het federaal niveau kon afhandelen. De Raad van State oordeelde in april 2010⁶ dat een aantal gesloten protocollen tot wijziging van het bovenvermelde artikel 26 inzake de uitwisseling van fiscale inlichtingen van de DBV's ook gewestbelastingen beogen en derhalve een gemengd karakter hebben. Dit leidde tot een wijziging van de procedure voor het sluiten en goedkeuren van deze akkoorden, alsook voor nieuwe DBV's.⁷ De Werkgroep Gemengde Verdragen bevestigde deze wijziging. Derhalve moeten de wijzigingen aan de DBV's in sneltempo een goedkeuringsprocedure op het deelstaatsniveau ondergaan met het oog op de tweede fase van de peer review. Er is kostbare tijd verloren door niet vanaf de start de deelstaten te betrekken bij dit proces.

Ook de EU past haar kader voor administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden aan aan de ontwikkelingen op OESO-niveau. Tegen 1 januari 2013 moeten de lidstaten de richtlijn 2011/16/EU⁸ omzetten in hun nationale wetgeving. Deze richtlijn zorgt onder meer voor de overeenstemming met artikel 26, paragraaf 5, van het OESO-model. Ondanks het kader dat de EU schept⁹, vindt er geen

⁴ REKENHOF, *Internationale samenwerking van de Belgische belastingdiensten. Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers*, Brussel, 2011, 27.

⁵ Zie voor de peer review-rapporten:

http://www.oecd.org/document/58/0,3746,en_21571361_43854757_47572794_1_1_1_1,00.html.

⁶ Zie onder meer: Advies van de Raad van State nr. 48.058/1 van 13 april 2010 in Wetsontwerp houdende instemming met het Avenant, gedaan te Brussel op 7 juli 2009, bij de Overeenkomst tussen België en Frankrijk tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen, ondertekend te Brussel op 10 maart 1964 en gewijzigd door de Avenanten van 15 februari 1971, 8 februari 1999 en 12 december 2008, en houdende aanpassing van de Belgische belastingwetgeving aan sommige bepalingen van eerstgenoemd Avenant, *Parl. St.* Belgische Senaat 2010-2011, 5-967/1, 26-36.

⁷ REKENHOF, *Internationale samenwerking van de Belgische belastingdiensten. Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers*, Brussel, 2011, 13-14.

⁸ Richtlijn 77/799/EEG van de Raad van 19 december 1977 betreffende de wederzijdse bijstand van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten op het gebied van de directe belastingen, *Pb. EG L* 336/15, 27 december 1977 gewijzigd door Richtlijn 79/1070/EEG van de Raad van 6 december 1979 houdende wijziging van Richtlijn 77/799/EEG betreffende de wederzijdse bijstand van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten op het gebied van de directe belastingen, *Pb. EG L* 331/8, 27 december 1979 wordt vervangen door Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EG, *Pb. EU L* 64/1, 11 maart 2011.

⁹ Zie voetnoot 7 + Richtlijn 2003/48/EG van de Raad van 3 juni 2003 betreffende de belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling, *Pb. EU L* 157/38, 26 juni 2003 (de zgn. Spaarrichtlijn); EUROPESE COMMISSIE, *Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement en het Europees*

harmonisering van de belastingstelsels van de lidstaten plaats en blijft het, zoals de memorie van toelichting aangeeft, noodzakelijk dat België met andere EU-lidstaten akkoorden sluit.

3. INHOUD VAN DE OVEREENKOMSTEN

De Raad formuleert hieronder enkele bedenkingen bij de inhoud van de overeenkomsten. Voor een volledige bespreking van de artikelen verwijst hij naar de memories van toelichting.

3.1. Algemeen

De Raad stelt vast dat de overeenkomsten een reeks gelijklopende bepalingen bevatten, omdat ze gebaseerd zijn op de OESO-modeltekst en gericht zijn op de aanpassing van de bestaande regelingen aan de nieuwe internationale standaarden van gegevensuitwisseling.

Het valt te betreuren dat in verschillende teksten onduidelijke vertalingen naar het Nederlands zijn opgenomen, zoals in de memories van toelichting telkens wordt opgemerkt. In het kader van de besprekingen tussen de federale overheid en de deelstaten zou kunnen worden nagegaan op welke wijze in de toekomst zulke problemen worden vermeden.

3.2. Het protocol bij het DBV met Duitsland

De Raad betreurt dat men in artikel I, paragraaf 1, heeft nagelaten om te expliciteren dat deze regeling ook van toepassing is op de deelstaten, zoals men dit wel gedaan heeft voor Duitsland via een verwijzing naar de Länder.

De tekst voorziet in Artikel II, paragraaf 4, lid c en d, in een bepaling over de mededeling aan de betrokken persoon dat gegevens over hem werden gevraagd/verstrekt. Lid d lijkt dit te beperken door de formulering “indien zijn nationale wetgeving daarin voorziet”. De Raad pleit in opvolging van zijn gezamenlijk advies met de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) Advies 2011/13¹⁰ ervoor dat wat de Vlaamse overheid betreft, gekozen wordt voor een actieve openbaarheid van bestuur en dat steeds de betrokken persoon waarvoor de Vlaamse overheid zou worden gevraagd om inlichtingen te verschaffen op de hoogte zou worden gesteld van een dergelijk verzoek.

3.3. Het avenant bij het DBV met Frankrijk

Zoals het geval was met het protocol met Duitsland, kan ook voor dit avenant worden vastgesteld dat de federale overheid zich aanvankelijk terughoudend opstelde over de mogelijke betrokkenheid van de deelstaten, terwijl voor het traditioneel centralistische Frankrijk in artikel 1, paragraaf 1, van de avenant wel uitdrukkelijk wordt verwezen naar “zijn plaatselijke gemeenschappen”. De Raad stelt zich de vraag waarom deze toevoeging enkel Frankrijk betreft. In de memorie van toelichting werd uiteengezet dat de toepassing van het DBV ook werd aangevuld door afspraken die via diplomatieke nota’s werden overeengekomen. Gelet op het advies van de Raad van State en de interpretatie die geldt voor de bepaling “belasting van elke soort en benaming” zou men via uitwisseling van een

Economisch en Sociaal Comité, Bevordering van goed bestuur in belastingzaken, COM(2009)201, Brussel, 28 april 2009.

¹⁰ SARiV en VLABEST, *Instemmingsdecreet betreffende het Verdrag van de Raad van Europa inzake toegang tot officiële documenten, Advies 2011/13, 22 juli 2011, 5.*

diplomatieke nota bij de kennisgeving over de goedkeuring van dit avenant dit ook kunnen rechtzetten en verduidelijken voor de Franse autoriteiten.

De Raad merkt op dat in tegenstelling tot het protocol met Duitsland geen artikel werd opgenomen over de mededeling aan een betrokken persoon dat zijn informatie werd opgevraagd.

De Raad wijst tevens op de passage uit de memorie van toelichting over het DBV met Frankrijk (zie p. 4 mvt). Deze passage vermeldt twee eerdere protocollen bij het DBV met Frankrijk, nl. van 8 februari 1999 en 12 december 2008 (nog niet in werking in 2009) over grensarbeiders. Deze problematiek is onder meer belangrijk voor de grensregio rond Kortrijk, waar door een krapte op de lokale arbeidsmarkt en de gunstige Franse fiscale regeling veel Franse arbeiders werken. Vanaf 1 januari 2012 kan men geen Franse arbeiders meer aanwerven die genieten van het gunstige Franse fiscale regime. Voor de bestaande grensarbeiders geldt een overgangsregeling tot 31 december 2033.

3.4. Avenant en de bijgevoegde briefwisseling bij het DBV met Luxemburg

De Raad heeft geen bijzondere opmerkingen bij dit avenant.

Er is geen bepaling opgenomen over een kennisgeving aan de personen die betrokken zijn bij een vraag om uitwisseling zoals voorzien in het protocol met Duitsland. Via een uitwisseling van brieven werd wel in een verdere explicitering van het verloop van de procedures voorzien.

3.5. Dubbelbelastingverdrag en Protocol met Nederland

In tegenstelling tot de overeenkomsten met de andere landen moet voor Nederland ook het basisverdrag uit 2001 waarop het protocol betrekking heeft worden goedgekeurd door Vlaanderen, omdat beiden niet afzonderlijk van elkaar toepassing vinden.

In de memorie van toelichting staat vermeld dat beide partijen gezamenlijk een artikelsgewijze toelichting hebben opgesteld. Dit komt de tenuitvoerlegging ten goede en vermits er geen vertalingen in het gedrang zijn, zou er ook geen risico over een verkeerde interpretatie mogen bestaan. Anderzijds valt vast te stellen dat ook voor dit dossier twee terminologische rechtzettingen zijn opgenomen in de memorie van toelichting, omwille van onduidelijkheden over de vertaling van de Franse basistermen “fiduciaire” en “droits de propriété d’une personne”.

Specifiek voor Nederland is in dit protocol ook een uitbreiding voorzien naar inkomensgerelateerde regelingen. Een dergelijke bepaling is niet opgenomen in de andere overeenkomsten. Het is de Raad niet bekend of dit bijzondere implicaties heeft voor Vlaanderen, bv. inzake het persoonlijk assistentiebudget of andere inkomensgerelateerde uitkeringen, die niet gevat worden door de artikelen 6 tot en met 21.

In het verdrag (artikel 27) en het protocol zijn ook voor de Vlaamse arbeidsmarkt belangrijke afspraken gemaakt inzake grensarbeid.

In de memorie van toelichting zou bij de uitleg over artikel 34 pagina 9 nog kunnen verwezen worden naar de mededeling van de Europese Commissie die een Europese gedragscode bepaalt betreffende bevordering van goed bestuur in belastingzaken (zie supra, voetnoot 8).

In tegenstelling tot de avenant met Frankrijk is in het protocol met Nederland in artikel 1, paragraaf 5, wel een verwijzing opgenomen naar “een trust” en “een stichting”, wat volgens de memorie van toelichting belangrijk is, omdat het de uitwisseling garandeert van inlichtingen die relevant kunnen

zijn voor de successie- en schenkingsrechten die de Vlaamse overheid heft. Beide teksten dateren nochtans van 2009. De Raad acht het wenselijk dat zulke bepalingen met de buurlanden gelijklopend zouden zijn.

Artikel 3 van het protocol vertaalt de staatkundige realiteit van ons land voor de Nederlandse overheid. De Raad van State oordeelde dat de opschortende voorwaarde, waarbij deze overeenkomst pas van toepassing zou zijn op de deelstaten na uitwisseling van diplomatieke nota's over de uitbreiding van de toepassing naar de deelstatelijke fiscale bevoegdheden, geen impact heeft op het gemengd karakter van het protocol. Deze bepaling kan echter nog nuttig zijn indien in de toekomst wijzigingen optreden aan de bevoegdheden naar aanleiding van de volgende staatshervorming of de nieuwe Bijzondere Financieringswet. Dan kan de Nederlandse overheid hiervan via diplomatieke weg op de hoogte worden gebracht en vereist dit in principe geen aanpassing van het verdrag of protocol.

3.6. Protocol bij het DBV met het Verenigd Koninkrijk van Groot Brittannië en Noord-Ierland

Dit protocol is veel uitvoeriger dan de andere overeenkomsten, omdat het ook veel meer wijzigingen aanbrengt aan het basisverdrag uit 1987. In artikel II wordt in paragraaf 2 ook de uitdrukking bevoegde autoriteit omschreven. Het is aangewezen om de toepassing hiervan af te stemmen op deze zoals voorzien in de toepassing van het WABB-verdrag¹¹.

In artikel II is specifiek voorzien in een regeling inzake pensioenstelsels en artikel III verwijst naar een organisatie zonder winstbejag, maar de Raad heeft in de tekst geen verwijzing gevonden naar een trust of stichting zoals opgenomen in de tekst van Nederland, die voor Vlaanderen van belang kan zijn omwille van de successie- en schenkingsrechten.

De Raad merkt op dat artikel XII, paragraaf 1, lid b, van het Protocol een taalfout bevat. In de laatste zin moet “en” staan in plaats van “is die”.

4. AANDACHTSPUNTEN VOOR VLAANDEREN

De Raad heeft vastgesteld dat in de regelgevingsagenda in bijlage bij de Beleidsbrief Buitenlands Beleid 2011-2012 een lange lijst van dubbelbelastingverdragen en overeenkomsten inzake de uitwisseling van inlichtingen m.b.t. belastingaangelegenheden is opgenomen.¹² Met voorliggende adviesaanvraag wordt het goedkeuringsproces van een aantal van deze overeenkomsten opgestart. Hij vraagt om deze verdragsdossiers zo veel mogelijk te bundelen indien het over gelijkaardige teksten gaat. Op die manier kan de goedkeuringsprocedure voor deze verdragen en overeenkomsten sneller en efficiënter worden afgehandeld, gelet op de tijdsdruk die ook gepaard gaat met de aangekondigde peer review (zie *supra*, 1.). De Raad moet vaststellen dat voor deze lange lijst verdragen en overeenkomsten de federale overheid de bevoegdheidsverdeling niet heeft gerespecteerd en deze verdragen zonder voorafgaande betrokkenheid van de deelstaten heeft onderhandeld. Hij sluit zich derhalve aan bij de kritische opmerking van de Minister-president in zijn beleidsbrief en ondersteunt het voornemen van de Vlaamse overheid om dit bij de federale overheid aan te kaarten. Hij vernam reeds via het Departement internationaal Vlaanderen dat de nodige

¹¹ SARIV, *Briefadvies over het verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden en bijlage A,B en C en Protocol tot wijziging van het Verdrag*, Advies 2012/1, 9 februari 2012.

¹² K. PEETERS, Beleidsbrief Buitenlands beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2012, VR/2011/2110/MED.0486/2BIS, Brussel, 2011, 63-67.

afspraken tussen de federale overheid en de deelstaten over de goedkeuring van reeds ondertekende overeenkomsten, alsook voor het sluiten van nieuwe overeenkomsten, worden gemaakt.

In het bijzonder wijst de Raad op de opmerking van de Raad van State in zijn adviezen over de wijze waarop informatie wordt uitgewisseld via de bevoegde autoriteit. Het Departement internationaal Vlaanderen liet weten dat er op 18 november 2011 reeds een intrafederale consensus is bereikt over de definitie van bevoegde autoriteit voor *nieuwe* gemengde belastingverdragen. Deze bepaling luidt als volgt: “de bevoegde autoriteit betekent in België, naargelang het geval, de Minister van Financiën van de federale Regering of/en van een Regering van een Gewest of/en van een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger”. Dit moet toelaten dat de Vlaamse overheid ook informatie kan leveren en opvragen voor haar eigen controletaak. De Raad vraagt om ook over de reeds ondertekende overeenkomsten de nodige afspraken te maken.

De Raad spoort de Vlaamse Regering derhalve aan om snel een nieuw samenwerkingsakkoord met de federale overheid te onderhandelen dat de gehele problematiek van DBV's, administratieve bijstand en de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden omvat.¹³ De Raad vraagt tevens om hierin de nodige flexibiliteit in te bouwen om de mogelijke toekomstige institutionele hervormingen op te vangen.

Ten slotte wijst de Raad op een economisch neveneffect van deze wijzigingen aan DBV's inzake de uitwisseling van inlichtingen. De opheffing van het bankgeheim leidt namelijk tot het terugvloeien van zwart geld uit andere landen.¹⁴

¹³ Zie ook SARiV, o.c., *Advies 2012/1*, 9 februari 2012, 6; SARiV, *Advies over het voorontwerp van decreet houdende omzetting van Richtlijn 2010/24/EU van de Raad van 16 maart 2010 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen*, *Advies 2012/4*, 9 februari 2012, 6-7.

¹⁴ P. BLOMME, “Einde bankgeheim brengt massa zwart geld boven water”, *De Tijd*, 13.01.2012. [http://www.tijd.be/nieuws/politiek_economie_belgie/Einde_bankgeheim_brengt_massa_zwart_geld_boven_water.9147463-3136.art]; Dit hangt uiteraard ook samen met de wet voor de opheffing van het bankgeheim. Wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen, *B.S.*, 6 mei 2011.

5. CONCLUSIE

De Raad gaat akkoord met de ontwerpen van decreet tot instemming met de wijzigingen van de verdragen tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, tussen België en respectievelijk Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Het zijn in grote mate gelijklopende overeenkomsten die handelen over de uitwisseling van inlichtingen. Hij vraagt aan de Vlaamse Regering om nauwlettend toe te zien op een loyale toepassing van de bevoegdheidsverdeling en om hierover in een samenwerkingsakkoord goede intrafederale afspraken te maken.

Namens de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen,

Hoogachtend,

(getekend)

Prof. Dr. Jan Wouters
Voorzitter

(getekend)

Freddy Evens
Secretaris

Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen

Opdracht

De Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) is een onafhankelijk adviesorgaan van de Vlaamse Regering. Hij adviseert de Vlaamse Regering bij de totstandkoming van haar buitenlands beleid, haar beleid inzake internationaal ondernemen, toerisme en internationale samenwerking. Hij doet dit hetzij op vraag van de Vlaamse Regering, hetzij uit eigen beweging.

Samenstelling

Leden	Plaatsvervangers
1° Voorzitter: Prof. dr. Jan Wouters (gewoon hoogleraar internationaal en Europees recht, K.U.Leuven)	
2° Anne Lybaert (zaakvoerder IRMAS)	
3° Hans De Belder (oud-diplomaat)	
4° Jean Bossuyt (hoofd strategie European Centre for Development Policy Management Maastricht)	
5° Kim Van der Borgh (docent internationaal handelsrecht en handelspolitiek, VUB)	
6° Johan Erauw (gewoon hoogleraar Universiteit Gent)	
7° Luc Vandenbroucke (Senior Executive Vice President, Barco)	
8° Rudi Hoebeek (Gedelegeerd bestuurder Hoebeek NV)	
9° Patrick De Groote (hoogleraar Universiteit Hasselt)	
10° Johan De Meester (zaakvoerder Viking Reizen)	
11° Els Dirix (ABVV)	Mehdi Koocheki (ABVV)
12° Renaat Hanssens (ACV)	Jessie Van Couwenberghe (ACV)
13° Geert Eggermont (UNIZO)	Veronique Willems (UNIZO)
14° Anneliese Daelemans (Voka-Vlaams Economisch Verbond)	Jan Van Doren (Voka-VEV)
15° Wiske Jult (11.11.11.)	Koen Detavernier (11.11.11.)
16° Gijs Justaert (Wereldsolidariteit)	Els Hertogen (Wereldsolidariteit)
17° Saskia De Block (FOS)	Tim Roosen (FOS)
18° Isabel Vertriest (Oxfam Wereldwinkels)	Lode Delbare (Trias)
19° Eve Diels (Ho.Re.Ca Vlaanderen)	Jan Van Steen (directeur Omnia)
20° Nico Moyaert (vertegenwoordiger FTI)	Peggy Verzele (CIB Vlaanderen – VIVO)

Secretariaat:

Freddy Evens (secretaris)
Eva Haeverans (beleidsmedewerker)
Roos Van de Cruys (beleidsmedewerker)
Charlotte Verroens (administratief deskundige)